

Namn

Kontakt: namn@gp.se

3 mars

I dag har **Gunborg** och **Gunvor** namnsdag. Gunborg är fornordiskt och består av ord som betyder "strid" och "beskydd", vilket kan tolkas "skydd i strid". Namnet var bortglömt under århundraden, men kom igen under 1800-talets vurm för det fornordiska. Cirka 6 700 heter Gunborg, omkring 1 900 kallas så, med medelåldern 83. Gunvor kommer från de fornordiska orden "gun" som betyder "strid" och "vor" som kan tolkas "skydd". Betydelsen blir då "skydd i strid". Gunvor var länge ur bruk, började åter användas på 1800-talet och hade en popularitetstopp på 1920- och 1930-talen. Omkring 12 800 heter så, cirka 5 900 har det som tilltalsnamn, med medelåldern 80.

Bemärkelsedagen

I dag infaller **Dagen för musikens frihet**, Music freedom day. Den initierades av organisationen Freemuse 2007 och är en global manifestation för rätten att uttrycka sig musikaliskt, vilket inte är en självklarhet för alla människor.

Det hände då

- **För 25 år sedan**, 1998, meddelade FN att man nått en överenskommelse med **Saddam Hussein** om att världensorganisationens vapeninspektörer skulle få fritt tillträde till landets alla anläggningar. Tre veckor senare inleddes inspektionerna efter vapen i Irak.
- **För 30 år sedan**, 1993, avslöjades att den kanadensiska sprinterstjärnan **Ben Johnson** åter hade tagit dopingpreparat. Avslöjandet kom under löparens comeback, efter att han förlorat både OS-guld och världsrekord i en dopnings-skandal 1988. Den här gången blev Johnson avstängd på livstid av Internationella friidrottsförbundet.

Födelsedagar

- **För 61 år sedan**, 1962, föddes den forna elitfriidrottaren **Jackie Joyner-Kersey** i USA. Åren 1988 och 1992 vann hon OS-guld i sjukamp och 1988 i längdhopp. År 1987 tog hon VM-guld i längdhopp och sjukamp och 1991 i längdhopp. Joyner-Kersey har fortfarande världsrekordet i sjukamp med 7 291 poäng satt 1988.

ARKIVBILD: NOUSHA SALIMI

- **För 46 år sedan**, 1977, föddes den irländska popartisten och låtskrivaren **Ronan Keating**. Han slog igenom som sångare i bandet Boyzone och har efter deras upplösning år 2000 gjort framgångsrik solokarriär. Han debuterade som skådespelare i filmen "Goddess" 2013.

Hantverk

"Bakgrunden med teckning och måleri har jag haft stor nytta av här i verkstaden. Särskilt när det gäller att skissa olika förslag och idéer till figurer", säger Malin Nilsson.

Malin använder motorsåg för att göra konst av trästockar

Teckning och målning har alltid varit ett intresse, men det var i mötet med motorsågen som Malin Nilsson hittade passionen och sedermera sitt yrke. Idag driver hon Björns Motorsågskonst där hon med sågen skapar träskulpturer i olika format och storlekar.

Med viss hjälp av gps-kartan när vi slutligen fram till verkstaden i Hällesåker. Malin tar emot och berättar att hon själv fotats av kartbilen en gång när hon lastade in en träskulptur föreställande Markoolio.

– Det var en beställning av Rix FM som ville ha en skulptur av Markoolio för att placera i hans hemort Orminge. Man hade startat en insamling med lyssnarna och nu var det dags leverera den. Så bilen med gatukameran för

Malin Nilsson använder motorsåg för att göra konstverk i trä.

förbi samtidigt som jag lastade bilen för transport upp till Stockholm.

Efter studier i konst på folkhögskola gick Malin Nilsson ett basår på KV Konstskola och sedan ett år med inriktning på grafik vid Göteborgs konstskola. Intresset för skapande har funnits med hela livet.

– Bakgrunden med teckning och måleri har jag haft stor nytta av här i verkstaden. Särskilt när det gäller att skissa olika förslag och idéer till

figurer. Jag studerade också människokroppens anatomi på högskola under en period och fick en bra inblick i likheterna mellan djur och människor i skelettets uppbyggnad. Den kunskapen har jag nytta av när det gäller att planera sådant som hur en tvådimensionell bild ska fungera som ett tredimensionellt objekt.

Den första kontakten med motorsågen och det här med att skapa i trä startade egentligen julen 2016. Till viss del tack vare Malins svärfar.

– Han jobbade i skogen och hade flera motorsågar hemma. Jag bad honom visa mig hur motorsågen fungerar, så kunde jag prova att få till en träskulptur.

Malin provade sig fram och

fick till en ekorre som hon blev riktigt nöjd med. Efterhand lärde hon sig mer om det praktiska handhavandet med motorsågen och hur hon kunde skulptera med maskinen.

– Jag kände nästan direkt att det här är min grej. Detta vill jag hålla på med. Det var många bitar som föll på plats. Jag hade ju hållit på hela livet med det mer konstnärliga i teckningen, men här hamnade jag för första gången i något som bara kan förklaras med att befinna sig i ett flow, där tid och rum försvinner. Till slut fanns det bara jag och den brummande motorsågen.

Malin köpte snart en egen motorsåg och fick möjlighet att såga stockar som hon fått levererade hem till tomten av

BILDER: NICKLAS ELMRIN

Arbetsgivarna är många och just nu arbetar hon med att göra en älg och ett svampbord till ett hotell vid Höga kusten.

Malin föredrar att arbeta i ek, ett träslag som klarar sig bra utomhus – även utan underhåll.

grannen. Hennes man satte upp belysning i trädgården och efter att barnen somnat stod hon där på kvällarna och formade stockarna till olika figurer.

– Känslan var samma som när jag tecknade, fast med sågen var det ännu starkare och roligare. Det är verkligen något speciellt med motorsågar. Man blir glad när man får stå där och brumma, samtidigt som man känner att man skapar något.

Efterhand lade hon ut bilder av sina figurer på Instagram och det var också där som Björn hittade henne. Han hade sett vad Malin höll på med och gillade hennes skulpturer. Så han ställde frågan om hon ville komma och arbeta hos honom istället.

– Den frågan var alldeles för rolig att säga nej till. För mig fanns det ingen tvekan. Jag hade ju stått hemma i trädgården och arbetat för mig själv. Här fanns en chans att lära mig mer om detta roliga hantverk, plus att Björn hade en fullt utrustad

Fakta: Björns Motorsågskonst

Namnet Björns Motorsågskonst kommer efter grundaren Björn Edsholm som startade upp företaget 2005, efter stormen Gudruns härjningar. Björn hade fått ett vedlass av grannen och börjat leka med motorsågen och upptäckte att det gick att skapa olika figurer av stockarna. På den vägen är det. Idag är det Malin som driver verksamheten med Björn som mentor.

verkstad med sågar och hjulastare.

Malin började arbeta hos Björn några dagar i veckan. Efter ett par år fick hon frågan om att ta över verksamheten.

– Det var en smula överrumplande, men naturligtvis jätteroligt. Så jag bestämde

mig för att bara köra. Björn är ju samtidigt blivit kvar här i lokalerna och det är väldigt skönt att känna det stödet i verksamheten.

Idag är det alltså Malin som driver företaget. Kunderna är landskapsarkitekter, kommuner, byggföretag och lekplatsleverantörer, där vanliga motiv är djur och svampar i olika former. Ofta får Malin fria händer men det händer också att kunderna har skisser färdiga.

Vad är roligast att skapa?

– Det är nog själva sågningen och att planera ut ett sätt hur jag ska forma träet. Man ser ofta på stocken hur det kan gå att få ut en viss form ur den. Mycket beror på hur det ser ut inne i träet, överraskningar med kvistar dyker ju upp ibland och då får man tänka om.

Ett kommande projekt är en älg och ett svampbord som ska levereras till Arena Höga Kusten Inland.

– Det är där uppe som man spelar in Den stora älgvandringen. Älgen har en längd på 1,5 meter och ska avbildas liggande vid ett naturområde

i Sollefteå. Det är sådana lite speciella uppdrag som är extra roliga, tycker jag.

Materialet hon arbetar med är uteslutande i ek – ett träslag som håller bra utomhus utan underhåll, i motsats till gran eller tall.

Malin visar upp några av sågarna i olika storlekar som hon använder. Hon börjar ofta med en större såg och går efterhand ner i mindre storlekar. Till findetaljerna används sen slipverktyg för själva finishen.

– Det första jag gör är att skala stocken, då ser man lite hur den ser ut. Ek har ett ytskikt med så kallad ytved som inte är bra, så den måste bort för att det inte ska ruttna. Efter att ha skalat av bark och ytved skissar jag upp med krita. Det är då det roliga börjar. Man får börja fundera på formerna och hur man ska gå tillväga för att få till dem. Jag brukar ha en grundidé hur jag vill forma, sen får man anpassa sig efterhand.

Jan Larsson
namn@gp.se

Minnesord

Rolf Wirtén

Rolf Wirtén, Linköping, har avlidit 91 år gammal. Under sitt yrkesliv kunde han innan han blev landshövding omväxlande titulera sig folkskollärare, riksdagsledamot, statsråd, försäkringsdirektör och landshövding. Han sörs närmast av sina tre barn, Stefan, Håkan och Katarina, och deras familjer.

Rolf växte upp på Harpsunds herrgård i Södermanland där hans pappa var inspektor. När han som statsråd kom till tillbaka kände han alltså väl till miljön.

Han avlade folkskolläraryxamen 1953 och var verksam i skolan fram tills dess han 1966 valdes in i riksdagen. Under den tiden var han också engagerad i Folkpartiets ungdomsförbund och tillhörde den krets som i början av 60-talet kom att spela en viktig roll i samhällsdebatten. Under sina år i riksdagen var han verksam inom ett brett fält, inte minst på miljöområdet där han och partiet drev krav på bland annat starkare naturskydd och bevarande av de orörda älvarna.

1978 blev han arbetsmarknads- och två år senare ekonomi- och budgetminister. Åren i regeringen präglades av den djupa nedgång som drabbade svensk ekonomi efter sjuttioalets oljekriser.

Den ekonomiska politiken vässades successivt med offensiva grepp. Ett var den stora skattereform som 1981 blev resultatet av det som Rolf efter en tuff nattmangling med socialdemokraterna kallade ”den underbara natten”. Rolf var pådrivande för att få till stånd en uppgörelse över blockgränsen.

Rolf sprudlade alltid av energi och arbetslust. I både fysisk och andlig mening var han en kraftkarl. Vid sidan om politiken odlade han ett stort idrottsintresse. Som ung spelade han både fotboll och bandy och senare i livet blev tennis hans allt överskuggande fritidsaktivitet.

Han var djupt förankrad i sina liberala och frisinnade värderingar, men samtidigt alltid villig att lyssna på andra och söka vägar framåt för att nå resultat. För det rönne han bred uppskattning. Varje tid har behov av politiska ledare med Rolf Wirténs resning. Hans gärning bör tjäna som inspiration för nya generationer av politiker.

För oss som har haft förmånen att ha Rolf som arbetskamrat och vän är saken stor.

Ingemar Eliasson
Birgit Friggebo
Lars Leijonborg
Björn Molin
Bengt Westerberg

Skriv minnesord.

Ett minnesord bör vara högst 3 000 tecken inklusive mellanslag. Vi förbehåller oss rätten att korta och redigera i texten. Inled med namn, ålder, hemort och närmast anhöriga för den bortgångne. Minnesordet måste ha minst en undertecknare. Bifoga gärna en bild. Bilden tas med i mån av plats. Vi är tacksamma för att få materialet via e-post till namn@gp.se

Hanna Hellqvist:
När man bjuder in till middagar är det avgörande att bjuda människor som klarar sig själva.

Krönikören beskriver i utställningen ”Det dukade bordet” på Millesgården i Stockholm hur hennes onsdagsmiddagar kan te sig – med gäster som kan prata med varandra. (TT)

BILD: STEFAN LINDBLOM